

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์
รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
เรื่อง หนองสองห้องบ้านเรา

เล่มที่ 2 ลือเลื่องภาพเงินวงดุน

นางสาวสิรินทร พรมสวัสดิ์
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนศรีหนองกาววิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น 3 รหัสวิชา ส20203 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง หนองสองห้องบ้านเรา เล่มที่ 2 สื่อสิ่งพิมพ์เขียนวังคุณ เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาข้อมูลและข้อเท็จจริงของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของชุมชนและท้องถิ่น ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เล่มนี้ประกอบด้วย คำแนะนำสำหรับครู คำแนะนำสำหรับนักเรียน แผนผังขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ และกิจกรรมโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ รายละเอียดของเนื้อหา ได้เรียงลำดับตามคำขวัญอำเภอหนองสองห้อง “ หนองสองห้องคู่เมือง สื่อสิ่งพิมพ์เขียนวังคุณ ศูนย์รวมนกละเลิงเคียง นามระบึงสวนป่าโนนชาด ” โดยเน้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งในและนอกเวลาเรียน จึงเป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และคณะครูโรงเรียนศรีหนองกาววิทยา พร้อมทั้งผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาเสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความถูกต้องสมบูรณ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและผู้สนใจในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

นางสาวสิรินทร พรมสวัสดิ์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
คำแนะนำสำหรับครู.....	ง
คำแนะนำสำหรับนักเรียน.....	ฉ
แผนผังขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	ช
ผลการเรียนรู้.....	1
จุดประสงค์การเรียนรู้.....	1
สาระสำคัญ.....	2
แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์เขียนวังคุณ.....	3
กิจกรรมขั้นการกำหนดประเด็นศึกษาหรือเรื่องที่ต้องการจะศึกษา.....	5
ใบกิจกรรมที่ 1 Who What Where Why How ?	5
กิจกรรมขั้นการสืบค้นและรวบรวมหลักฐาน.....	6
ใบความรู้ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์เขียนวังคุณ.....	7
ใบกิจกรรมที่ 2 นักสืบทางประวัติศาสตร์	8
กิจกรรมขั้นการตรวจสอบวิเคราะห์หลักฐาน.....	9
ใบกิจกรรมที่ 3 หลักฐานจริงหรือเท็จ	10
กิจกรรมขั้นการสรุปข้อเท็จจริง.....	13
ใบกิจกรรมที่ 4 การวิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริง	14
กิจกรรมขั้นการนำเสนอข้อมูล.....	16
ใบกิจกรรมที่ 5 โปสเตอร์ เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์เขียนวังคุณ.....	17
แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง สื่อสิ่งพิมพ์เขียนวังคุณ.....	18
แบบบันทึกผลคะแนน.....	20
บรรณานุกรม.....	21

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาคผนวก.....	22
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง สื่อเลื่องภาพเขียนวังคุณ.....	23
เฉลยใบกิจกรรมที่ 1.....	24
เฉลยใบกิจกรรมที่ 2.....	25
เฉลยใบกิจกรรมที่ 3.....	26
เฉลยใบกิจกรรมที่ 4.....	29
เฉลยใบกิจกรรมที่ 5.....	31
เกณฑ์การให้คะแนนใบกิจกรรมที่ 1-5.....	32
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง สื่อเลื่องภาพเขียนวังคุณ.....	39

คำแนะนำสำหรับครู

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น 3 รหัสวิชา ส20203 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง หนองสองห้องบ้านเรา นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง จากคำแนะนำและปฏิบัติตามขั้นตอนการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องหนองสองห้องบ้านเรา ประกอบด้วย

เล่มที่ 1 หนองสองห้องคูเมือง

เล่มที่ 2 สื่อเลื่องภาพเขียนวังคุณ

เล่มที่ 3 ศูนย์รวมนกเลื่องเค็ง

เล่มที่ 4 นามระบึงสวนป่าโนนชาด

ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น 3 รหัสวิชา ส20203 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง หนองสองห้องบ้านเรา เล่มที่ 2 สื่อเลื่องภาพเขียนวังคุณ มีดังนี้

1. ครูควรศึกษาเนื้อหาล่วงหน้าอย่างละเอียดก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดชั้นเรียนให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเตรียมชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ครบตามจำนวนนักเรียน
2. ก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรชี้แจงบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนเข้าใจ
3. ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขั้นการกำหนดประเด็นศึกษาหรือเรื่องที่ต้องการศึกษา เป็นลักษณะการตั้งคำถามในประเด็นศึกษา ได้แก่ ใคร เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับใคร : Who? อะไร เกิดอะไรขึ้นในเหตุการณ์นั้น : What? ที่ไหน เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน : Where? เมื่อไหร่ เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไหร่ สมัยไหน : When? ทำไม ทำไมจึงเกิดเหตุการณ์ถือเป็นคำถามที่สำคัญที่สุด : Why? และ อย่างไร เหตุการณ์มีผลอย่างไรต่อปัจจุบัน : How? โดยนักเรียนทำใบกิจกรรมที่ 1 Who What Where Why How ?

3.2 ขั้นการสืบค้นและรวบรวมหลักฐาน เป็นการสืบค้นว่ามีหลักฐานอะไรบ้าง และอยู่ที่ไหน เป็นการรวบรวมหลักฐานทั้งหมดที่สามารถรวบรวมได้ โดยนักเรียนต้องศึกษาใบความรู้ และทำใบกิจกรรมที่ 2 นักสืบทางประวัติศาสตร์

3.3 ขั้นการตรวจสอบวิเคราะห์หลักฐาน แบ่งได้เป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ

3.3.1 ขั้นการตรวจสอบวิเคราะห์หลักฐานและประเมินคุณค่าภายนอกหรือการวิพากษ์หลักฐาน คือ การวิเคราะห์และพิสูจน์หลักฐานที่เราได้มาว่าเป็นหลักฐานจริงหรือหลักฐานปลอม ซึ่งสิ่งสมควรพิจารณา ได้แก่ ช่วงเวลาในการสร้างหลักฐาน ผู้เขียนหรือผู้สร้างหลักฐาน รูปเดิมของหลักฐาน จุดมุ่งหมายในการเขียนหรือสร้างหลักฐาน

3.3.2 ขั้นการตรวจสอบวิเคราะห์หลักฐานและประเมินคุณค่าภายในหรือการวิพากษ์ข้อมูล เป็นการประเมินพิสูจน์ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน โดยพิจารณาว่าหลักฐานชิ้นนั้นบอกเรื่องราวอะไรบ้าง เป็นข้อมูลจริงหรือเท็จ จากนั้นนำไปตรวจสอบกับเอกสารหรือหลักฐานชิ้นอื่น ๆ ว่าเหมือนกันหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

การตรวจสอบวิเคราะห์หลักฐานที่มีอยู่ให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและชัดเจนยิ่งขึ้น โดยนักเรียนต้องทำใบกิจกรรมที่ 3 หลักฐานจริงหรือเท็จ

3.4 ขั้นการสรุปข้อเท็จจริง เป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงจากหลักฐานว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง เกิดขึ้นได้อย่างไร เพราะอะไร สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ขั้นตอนนี้เป็นผลมาจากการเรียนรู้และทำความเข้าใจข้อเท็จจริงที่มีอยู่ในหลักฐาน เพื่อให้สามารถอธิบายหรือตอบประเด็นปัญหาทางประวัติศาสตร์ที่ตั้งไว้ได้ โดยนักเรียนต้องทำใบกิจกรรมที่ 4 การวิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริง

3.5 ขั้นการนำเสนอข้อมูล เป็นการตอบปัญหาที่เราได้ตั้งไว้ในขั้นตอนที่ 1 ด้วยการนำข้อมูลที่ผ่านการตีความมาเรียบเรียงและผสมผสานจนเป็นเรื่องราวที่น่าอ่าน น่าสนใจเข้าใจง่าย มีเหตุมีผล ถูกต้องตามข้อเท็จจริง และมีความต่อเนื่องในเนื้อหา โดยนักเรียนจะต้องทำใบกิจกรรมที่ 5 โปสเตอร์ เรื่อง ลือเลื่องภาพเขียนวังคุณ และทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ

4. ครูสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างใกล้ชิดหากพบปัญหาควรแก้ไขโดยทันที

5. หลังเสร็จสิ้นกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ ครูควรสรุปสาระสำคัญอีกครั้ง

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

ให้นักเรียนอ่านคำแนะนำสำหรับนักเรียนและปฏิบัติตามขั้นตอนในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ รายวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่น รหัสวิชา ส23201 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง หนองสองห้องบ้านเรา เล่มที่ 2 สื่อเลื่องภาพเขียนวังคุณ ด้วยความตั้งใจและซื่อสัตย์ ดังนี้

1. ศึกษาคำแนะนำสำหรับนักเรียนและแผนผังขั้นตอนการใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ให้เข้าใจ โดยกำหนดให้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เล่มนี้ ใช้เวลาในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 4 ชั่วโมง
2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 5 คน โดยคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน รองหัวหน้ากลุ่ม 1 คน และเลขานุการกลุ่ม 1 คน
3. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 10 ข้อ เพื่อวัดความรู้พื้นฐาน
4. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาสาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ จุดประสงค์ และสาระสำคัญ
5. ลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอน ในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อปฏิบัติกิจกรรม ขั้นที่ 1 - 5 เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ตรวจคำตอบจากเฉลย
6. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ เพื่อเป็นการวัดประเมินผลการเรียนรู้
7. ตรวจคำตอบจากเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน นักเรียนต้องทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้ร้อยละ 80 ขึ้นไป จึงจะผ่านเกณฑ์

แผนผังขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
เล่มที่ 2 สื่อเสียงภาพเขียนวังคุณ

ศึกษาคำแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

แบบทดสอบก่อนเรียน

ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ ดังนี้

1. ขั้นการกำหนดประเด็นศึกษาหรือเรื่องที่ต้องการจะศึกษาและทำใบกิจกรรมที่ 1
2. ขั้นการสืบค้นและรวบรวมหลักฐาน ใบความรู้และใบกิจกรรมที่ 2
3. ขั้นการตรวจสอบวิเคราะห์หลักฐาน แบ่งได้เป็น 2 ขั้นตอนย่อย
 - 3.1 ขั้นการตรวจสอบวิเคราะห์หลักฐานและประเมินคุณค่าภายนอก
 - 3.2 ขั้นการตรวจสอบวิเคราะห์หลักฐานและประเมินคุณค่าภายใน ใบกิจกรรมที่ 3
4. ขั้นการสรุปข้อเท็จจริง ใบกิจกรรมที่ 4
5. ขั้นการนำเสนอข้อมูล ใบกิจกรรมที่ 5

ทำแบบทดสอบหลังเรียนและตรวจคำตอบ

ผ่านเกณฑ์
ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ไม่ผ่านเกณฑ์
ร้อยละ 80

ศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เล่มที่ 3 ศูนย์รวมนกละเลิงเคียง

ผลการเรียนรู้

1. สามารถอธิบายขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้
2. สามารถวิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์อำเภอหนองสองห้องได้
3. สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ศึกษาเรื่องราวตามคำขวัญของอำเภอหนองสองห้องได้
4. ตระหนักเห็นคุณค่า ภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

- 1) สามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของภาพเขียนวังคุณได้
- 2) สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของภาพเขียนวังคุณได้

ด้านกระบวนการ

- 1) สามารถสืบค้นประวัติการสร้างภาพเขียนวังคุณได้
- 2) สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ศึกษาประวัติการสร้างภาพเขียนวังคุณได้
- 3) สามารถนำเสนอข้อมูลภาพเขียนวังคุณ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมได้

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1) ซื่อสัตย์สุจริต
- 2) มีวินัย
- 3) ใฝ่เรียนรู้
- 4) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 5) มีจิตสาธารณะ
- 6) ตระหนักเห็นคุณค่า ภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

สาระสำคัญ

ลือเลื่องภาพเขียนวังคุณ

ภาพเขียนวังคุณ คือ จิตรกรรมฝาผนังอุโบสถวัดสระบัวแก้วที่บ้านวังคุณ ได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกของชาติไทย ซึ่งแสดงว่าที่นี่เคยเป็นแหล่งที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาแล้วในอดีต อุโบสถวัดสระบัวแก้วมีลักษณะเป็นสิมทีบแบบพื้นบ้านของอีสาน ตั้งบนฐานประทักษิณสูงจากพื้นประมาณ 50 เซนติเมตร มีประตูด้านหน้าด้านเดียว ผนังด้านข้างเจาะช่องหน้าต่างสี่เหลี่ยมขนาดเล็กที่เชิงบันไดทางขึ้นทั้งซ้ายและขวา ประดับด้วยประติมากรรมสิงห์หมอบ 1 คู่ ด้านหน้าสิงห์ทั้งสองมีรูปปั้นคนนั่งห้อยขา 1 คู่ บานประตูทำเป็นกระจังไม้ประดับเหนือกรอบประตู

ลักษณะเด่นของอุโบสถหรือสิมวัดสระบัวแก้ว คือ งานจิตรกรรมผนังก่ออิฐถือปูนทั้งสี่ด้านปรากฏจิตรกรรมฝาผนังหรือสอปแต้มทั้งภายนอกและภายใน ผนังภายนอกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพระลักพระรามหรือรามชาดกฉบับลาว และภาพนรกภูมิ ผนังภายในเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติและสินไชหรือสังข์สินไชย ลักษณะภาพแสดงถึงอิสรเสรีของช่างคล้ายงานจิตรกรรมตะวันตก สมัยอิมเพรสชันนิสม์ ใช้สีเหลือง คราม ดินแดง เขียว ฟ้ำ ดำ มีการแบ่งองค์ประกอบของภาพออกเป็นตอน ๆ โดยใช้เส้นแถบหรือลวดลายที่มีรูปร่างเหมือนสายฟ้าเป็นตัวแบ่งเรื่อง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วสอปแต้มอีสานมักไม่มีลวดลาย แต่พบได้ในงานจิตรกรรมฝาผนังสมัยกรุงศรีอยุธยาและตอนต้นกรุงรัตนโกสินทร์

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง ลือเลื่องภาพเขียนวังคุณ

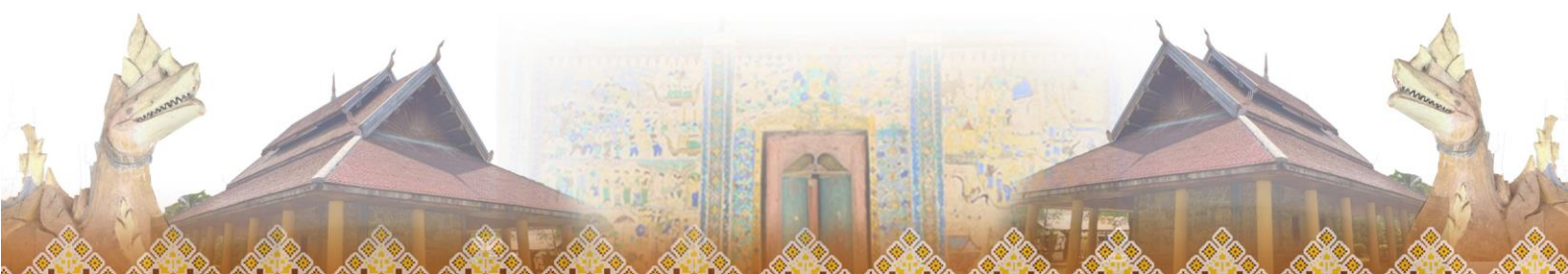
คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย x ลงบนกระดาษคำตอบ

- วัดสระบัวแก้วมีตำแหน่งที่ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านใดในอำเภอหนองสองห้อง
 - บ้านหนองสองห้อง
 - บ้านวังคุณ
 - บ้านหนองเม็ก
 - บ้านสระบัวแก้ว
- วัดสระบัวแก้วได้รับพระราชทานวิสุงคามวาสีเมื่อใด
 - ปีพ.ศ. 2470
 - ปีพ.ศ. 2475
 - ปีพ.ศ. 2480
 - ปีพ.ศ. 2485
- คำว่า“สิม” ในภาษาอีสาน มีความหมายตรงกับข้อใดต่อไปนี้
 - หอระฆัง
 - ศาลา
 - กุฏิ
 - โบสถ์
- สิมวัดสระบัวแก้ว ถูกสร้างขึ้นโดยใคร
 - หลวงปู่ตา
 - หลวงปู่ขาว
 - หลวงปู่ฝาย
 - หลวงปู่คำ
- พิจารณาข้อความเกี่ยวกับสิมวัดสระบัวแก้วต่อไปนี้
 - สร้างโดยนำรูปแบบมาจากสิมวัดบ้านยาง ต.บัวมาศ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
 - เป็นรูปแบบอาคารก่ออิฐถือปูน
 - มีลักษณะเป็นแปลนรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
 - ปัจจุบันยังคงรูปแบบเดิมทั้งหมดตั้งแต่ก่อสร้าง ไม่เคยปรับปรุงซ่อมแซม

ข้อความด้านบน ข้อใดกล่าวถูกต้อง

 - ข้อ 1, 2
 - ข้อ 1, 2, 3
 - ข้อ 1, 2, 4
 - ข้อ 2, 3, 4
- ข้อใดกล่าวถึง“สุปแต่ม” หรือภาพจิตรกรรมฝาผนัง ที่ปรากฏบนสิมวัดสระบัวแก้วได้ถูกต้อง
 - ด้านนอกสิมเป็นเรื่องรามชาดก ด้านในสิมเป็นพุทธประวัติและเรื่องสินไซ
 - สุปแต่มด้านนอกสิมมีอายุน้อยกว่าสุปแต่มที่อยู่ด้านในสิม
 - ไม่มีการเขียนบรรยายภาพปรากฏบนสุปแต่ม
 - ช่างแต่ม คือเจ้าอาวาสผู้สร้างสิม และพระสงฆ์ของวัดสระบัวแก้วในขณะนั้น

7. ข้อใดต่อไปนี **ไม่ใช่** สุปแต้มที่ลิมวัดสระบัวแก้ว
 - ก. ภาพเรื่องราวเกี่ยวกับพระลักพระลาม
 - ข. ภาพพุทธประวัติ
 - ค. วิถีชีวิตของชาวบ้านในชุมชนในขณะนั้น
 - ง. ภาพราหูอมจันทร์
8. สิ่งใดที่ทำให้สุปแต้มที่ลิมวัดสระบัวแก้วมีความแตกต่างจากสุปแต้มอีสานทั่วไป
 - ก. มีสีสันสดใส
 - ข. มีการใช้เส้นแถบหรือลวดลายเป็นตัวแบ่งเรื่อง
 - ค. มีการใช้ทองคำเปลวแทนสีเหลือง
 - ง. องค์ประกอบของภาพแบ่งเป็นตอนๆ
9. ข้อต่อไปนี้เป็นความสำคัญของลิมและสุปแต้มวัดสระบัวแก้ว **ยกเว้นข้อใด**
 - ก. เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
 - ข. เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชน
 - ค. เป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่สำคัญ
 - ง. เป็นแหล่งศึกษาวิถีชีวิตของคนในชุมชนสมัยอดีต
10. เทคนิคการเขียนสุปแต้มที่ลิมวัดสระบัวแก้ว มีความคล้ายกับงานจิตรกรรมตะวันตกแบบใด
 - ก. อิมเพรสชันนิสม์
 - ข. นีโอคลาสสิก
 - ค. บาโรก
 - ง. เรียลลิสต์

ชั้นการกำหนดประเด็นศึกษาหรือเรื่องที่ต้องการจะศึกษา

ใบกิจกรรมที่ 1 Who what Where When Why How?

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาสถานที่จากภาพแล้วตั้งคำถามตามลักษณะที่กำหนดให้ (ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อย่างไร) ในประเด็น “สื่อเลื่องภาพเขียนวังคุณ” การตั้งคำถาม

Who :

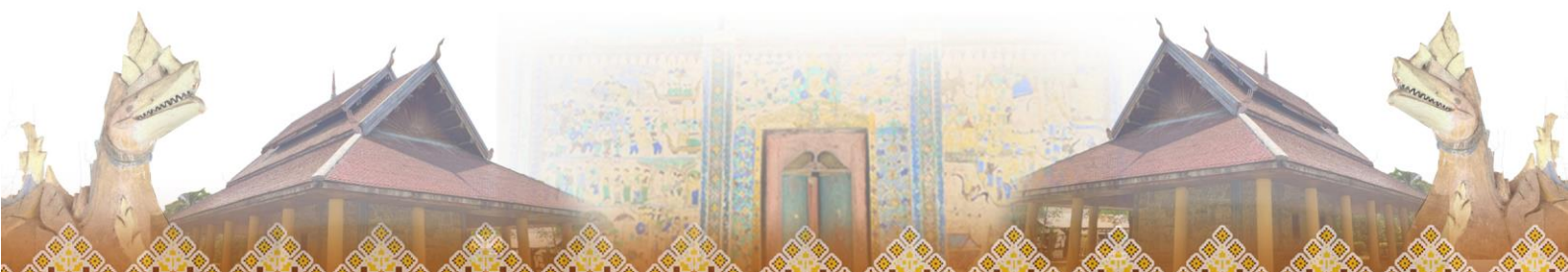
What :

Where:

When :

Why :

How :

นักเรียนมีวิธีการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภาพผนังวังคุณ
วัดสระบัวแก้วได้อย่างไรบ้าง มีแหล่งข้อมูลอะไรบ้าง
และจะรวบรวมข้อมูลได้อย่างไรบ้าง

ใบความรู้ เรื่อง สื่อเสียงภาพเขียนวังคุณ

สื่อเสียงภาพเขียนวังคุณ

จิตรกรรมฝาผนังวัดสระบัวแก้วที่บ้านวังคุณ ได้การยกย่องให้เป็นมรดกของชาติไทย ซึ่งแสดงว่าที่นี่เคยเป็นแหล่งที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาแล้วในอดีต อุโบสถวัดสระบัวแก้วมีลักษณะเป็นลิมทึบแบบพื้นบ้านของอีสาน ลักษณะเด่นของอุโบสถหรือลิมวัดสระบัวแก้วคืองานจิตรกรรม ผนังก่ออิฐถือปูนทั้งสี่ด้าน ปรากฏจิตรกรรมฝาผนังหรือรูปแต้มทั้งภายนอกและภายใน ผนังภายนอกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพระลักพระลามหรือรามชาดกฉบับลาว และภาพนรกภูมิ ผนังภายในเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติและสินไชหรือสังข์สินไช

ลิมวัดสระบัวแก้ว เป็นอาคาร ก่อผนังก่ออิฐถือปูน ผนังด้านยาวมีความยาวเป็น ๔ ห้องภาพ ส่วนด้านกว้างแบ่งออกเป็น ๒ ห้องภาพ แต่ละห้องภาพมีเสาหลักคั่น โดยที่มีเสาจริงซ่อนอยู่ในกำแพง ด้านหน้าลิมมีการต่อชานเฉลียงพาไลคลุมด้วยหลังคาฝาหีบรูปทรงเดิมที่เป็นต้นแบบยังปรากฏให้เห็นที่ พระอุโบสถบ้านยาง ตำบลบัวมาศ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

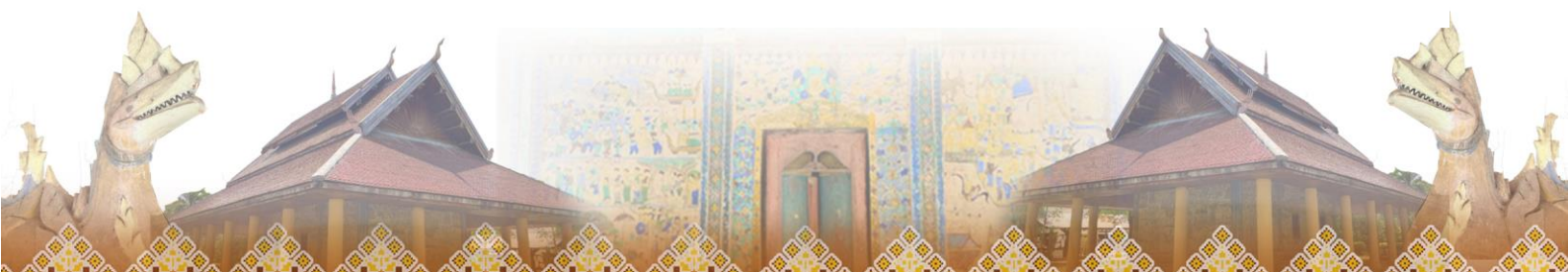
QR Code ประวัติความเป็นมา
ภาพเขียนวังคุณ

QR Code สัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน

QR Code ภาพถ่าย
ภาพเขียนวังคุณ

ใบกิจกรรมที่ 2 นักสืบทางประวัติศาสตร์

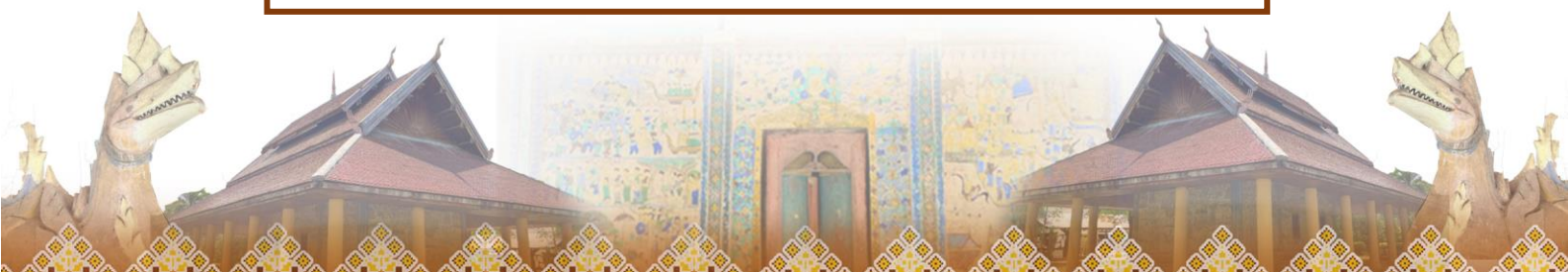

คำชี้แจง ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจิตรกรรมฝาผนังวัดสระบัวแก้วที่บ้านวังคุณ จากใบความรู้ ศิลปะการสัมภาษณ์ และภาพถ่าย แล้ว รวบรวมหลักฐานและบันทึกหลักฐานที่ได้ศึกษา

บันทึกข้อมูลจากหลักฐาน...ภาพถ่าย

บันทึกข้อมูลจากหลักฐาน...ใบความรู้

บันทึกข้อมูลจากหลักฐาน...สัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ขั้นการตรวจสอบวิเคราะห์หลักฐาน

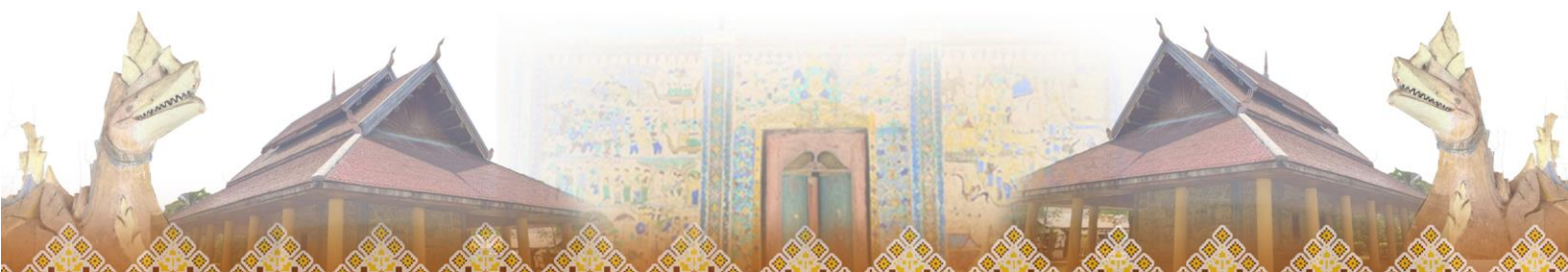
“

คำถามชวนคิด จากข้อมูล หลักฐานที่นักเรียนได้มาทราบได้อย่างไรว่า ข้อมูลใดเป็นข้อมูลจริง ข้อใดเป็นข้อมูลเท็จ เราจะมีวิธีการตรวจสอบ วิเคราะห์หลักฐาน

”

Handwriting practice area with 12 horizontal dotted lines for writing.

ใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง หลักฐานจริงหรือเท็จ

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ให้มีสมาชิก 4-5 คน เพื่อตรวจสอบวิเคราะห์หลักฐาน ประวัติความเป็นมาของจิตรกรรมฝาผนังวัดสระบัวแก้วที่บ้านวังคุณ จากใบความรู้ หนองสองห้องคู่มือ จากนั้นตอบคำถามให้สมบูรณ์

หลักฐาน ใบความรู้ สื่อเลื่องภาพเขียนวังคุณ

1. การประเมินคุณค่าของหลักฐาน

1.1 ประเมินคุณค่าภายนอกหรือการวิพากษ์หลักฐาน (การวิเคราะห์และพิสูจน์หลักฐานที่เราได้มาว่าเป็นหลักฐานจริงหรือหลักฐานปลอม)

-ช่วงเวลาในการสร้างหลักฐาน

.....

-ผู้เขียนหรือผู้สร้างหลักฐาน

.....

-รูปเดิมของหลักฐาน

.....

-จุดมุ่งหมายในการเขียนหรือสร้างหลักฐาน

.....

การประเมินภายนอกหรือการวิพากษ์ภายนอก เป็นการพิจารณาตรวจสอบหลักฐานที่ได้คัดเลือกไว้ แต่จะขึ้นว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงใด เป็นการประเมินลักษณะทั่วไปของหลักฐานนั้น เพื่อดูว่าเป็นของจริงหรือ ของปลอม

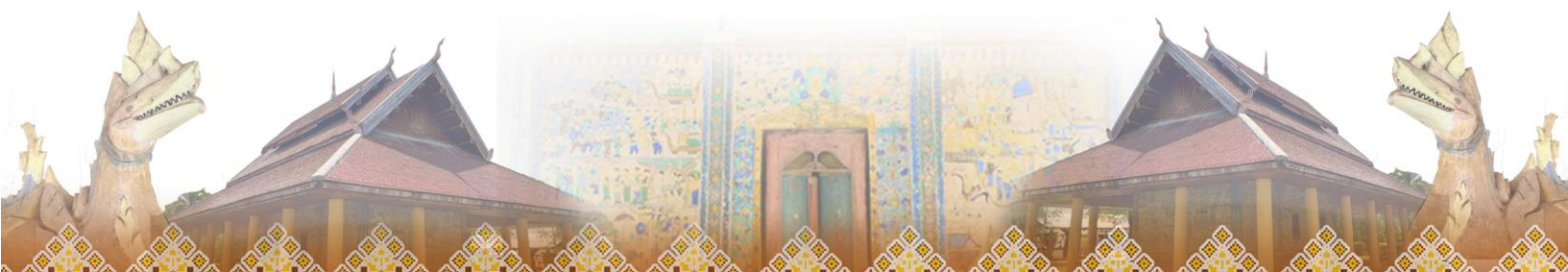

1.2 ประเมินคุณค่าภายในหรือการวิพากษ์ข้อมูล (เป็นการประเมินพิสูจน์ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน โดยพิจารณาว่าหลักฐานชิ้นนั้นบอกเรื่องราวอะไรบ้าง เป็นข้อมูลจริงหรือเท็จ จากนั้นนำไปตรวจสอบกับเอกสารหรือหลักฐานชิ้นอื่นๆ ว่าเหมือนกันหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร)

ให้นักเรียนช่วยกันวิพากษ์ว่าสาระที่ปรากฏในใบความรู้ ตรงกับสถานที่จริง หรือภาพถ่าย หรือการสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกัน

สาระที่ปรากฏในใบความรู้	สถานที่จริง	หลักฐานภาพถ่าย	การสัมภาษณ์
1. ในสมัยพระครูวิบูลย์พัฒนานุยุต (หลวงปู่ฝาย) เป็นเจ้าอาวาสได้สร้างสิมบกหลังนี้ขึ้น โดยนำรูปแบบมาจากสิมวัดบ้านยาง ต.บัวมาศ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม ในการนี้ทางวัดได้ขุดสระเอาดินไปสร้างสิม ปัจจุบันจึงกลายเป็นสระบัวขนาดใหญ่จึงได้เรียกชื่อวัดว่า วัดสระบัวแก้ว			
2. วัดสระบัวแก้ว ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. 2475			
3. ภาพจิตรกรรมผนัง หรือธูปแถมซึ่งปรากฏอยู่ทั้งภายในและภายนอกสิมมีอักษรตัวธรรม เขียนบรรยายภาพกำกับอยู่ ธูปแถมภายนอก เป็นเรื่องพระรามขาดกทั้ง 4 ผนัง			
4. ตรงเชิงบันไดทางขึ้นสู่พระอุโบสถประดับด้วยประติมากรรมสิงห์หมอบทั้งซ้ายขวาด้านหน้าทั้งสองมีรูปปั้นคนนั่งเหยียดเท้า			
5. ธูปแถมอีสานไม่ปรากฏว่ามีสินเทา สินเทานี้มีรูปร่างเหมือนกับสายฟ้าแลบสามารถเห็นได้ในงานจิตรกรรมฝาผนังสมัยกรุงศรีอยุธยา และต้นกรุงรัตนโกสินทร์ นี่คือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า การสร้างงานศิลปะของช่างแต้มอีสานได้รับแรงบันดาลใจจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว			

สาระที่ปรากฏในใบความรู้	สถานที่จริง	หลักฐาน ภาพถ่าย	การสัมภาษณ์
6. ลักษณะเด่นของอุโบสถหรือสิมวัดสระบัวแก้วคืองานจิตรกรรม ผนังก่ออิฐถือปูนทั้งสี่ด้าน ปรากฏจิตรกรรมฝาผนังหรือรูปแต้มทั้งภายนอกและภายใน			
7. ลักษณะภาพแสดงถึงอิสรเสรีของช่างคล้ายงานจิตรกรรมตะวันตกสมัยอิมเพรสชันนิสม์			
8. สีที่ปรากฏในผนังทั้งภายนอกและภายในของอุโบสถหรือสิมใช้สีเหลือง คราม ดินแดง เขียว ฟ้ำ ดำ			
9. ผนังภายนอกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพระลักพระลามหรือรามชาดกฉบับลาวและภาพนรกภูมิ ผนังภายในเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับ - พุทธประวัติและสินไซหรือสังข์สินไชย			
10. เนื่องจากหลังคาเกิดชำรุด เสียหายจากพายุ และฟ้าผ่าหลายครั้งชาวบ้านจึงมีมติ ให้แปรรูปทรงของหลังคา ทำให้ไม่เห็นเค้าเดิมของหลังคาฝา หีบที่สร้างขึ้นมาตั้งแต่แรก			

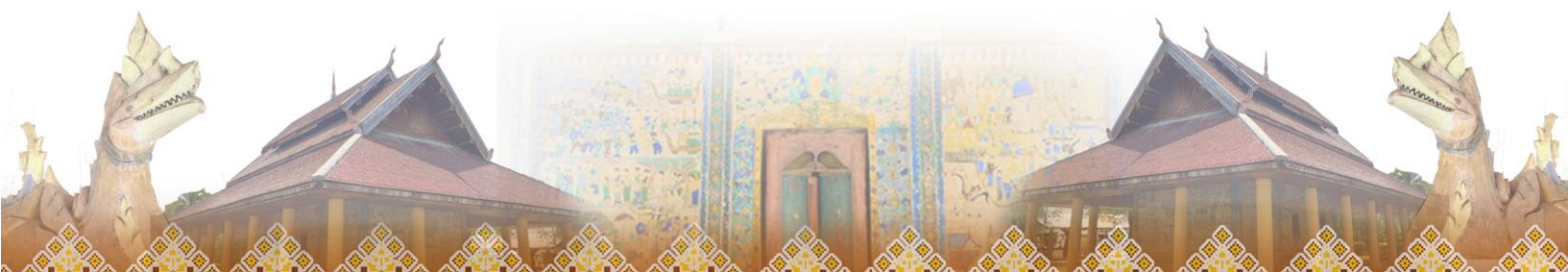

ขั้นตอนการสรุปขอเท็จจริง

จากข้อเท็จจริงที่ได้เราสามารถวิเคราะห์

ตอบ.....

[illegible]

ใบกิจกรรมที่ 4 เรื่อง การวิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4-5 คน วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริง จากประเด็นที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อเท็จจริง พบว่า วัดสระบัวแก้วตั้งอยู่บ้านวังคุณ อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น จิตรกรรมฝาผนังวัดสระบัวแก้ว ได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกของชาติไทย อุโบสถวัดสระบัวแก้ว สร้างโดยหลวงปู่ฝาย เจ้าอาวาสขณะนั้น โดยนำรูปแบบมาจากสิมวัดบ้านยาง ต.บัวมาศ อ.บรบือ จ. มหาสารคาม มีลักษณะเป็นสิมทึบแบบพื้นบ้านของอีสาน ตั้งบนฐานประทักษิณสูงจากพื้นประมาณ 50 เซนติเมตร มีประตูด้านหน้าด้านเดียว ผนังด้านข้างเจาะช่องหน้าต่างสี่เหลี่ยมขนาดเล็กที่เชิงบันได ทางขึ้นทั้งซ้ายและขวา ประดับด้วยประติมากรรมสิงห์หมอบ 1 คู่ ด้านหน้าสิงห์ทั้งสองมีรูปปั้นคนนั่ง ห้อยขา 1 คู่ บานประตูทำเป็นกระจังไม้ประดับเหนือกรอบประตู ลักษณะเด่นของอุโบสถหรือสิมวัดสระบัวแก้วคืองานจิตรกรรม ผนังก่ออิฐถือปูนทั้งสี่ด้านปรากฏจิตรกรรมฝาผนังหรือสุปแต้มทั้งภายนอกและภายใน ผนังภายนอกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพระลักพระสามหรือรามชาดกฉบับลาว และ ภาพนรกภูมิ ผนังภายในเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติและสินไชหรือสังข์สินไช

1. จากข้อเท็จจริงมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง

.....

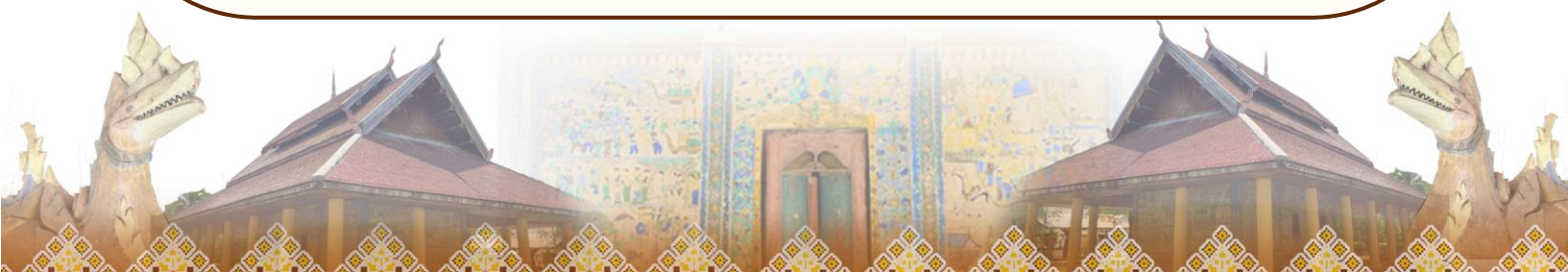
2. เกิดขึ้นได้อย่างไร

.....

3. สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

.....

ประเด็นที่ 2 ข้อเท็จจริง พบว่า “สุปแต้ม” หรือจิตรกรรมฝาผนังวัดสระบัวแก้ว ส่วนใหญ่จะมีสีสันท่วงดัดใส่อาจเป็นผลมาจากช่างแต้มอีสานส่วนใหญ่มักจะปล่อยให้พื้นผนังตัวอาคารเป็นสีขาวและใช้สีธรรมชาติในการเขียนรูป สีที่ปรากฏได้แก่ เหลือง คราม ดินแดง เขียว ฟ้ำ ดำ สีที่เด่นคือ สีคราม เหลือง เขียว ในส่วนที่เป็นสีทองช่างแต้มจะใช้สีเหลืองแทนการปิดทองคำเปลว สัญลักษณ์ของเมฆจะเป็นสีคราม เขียว และดินแดง สีผิวของตัวละครจะใช้สีเหลืองจำปาทั้งอ่อนและแก่ บางตัวผิวกายเป็นสีขาว องค์ประกอบภาพมีการแบ่งเรื่องราวออกเป็นตอน ๆ โดยช่างแต้มจะใช้เส้นแถบหรือลันทาเป็นตัวแบ่งเรื่อง สุปแต้มที่ปรากฏบ่งบอกถึงควมมีอิสระของช่างแต้ม ที่สามารถแสดงฝีมือของตัวเองอย่างเต็มที่ต่อการเขียนภาพต้นไม้ ใบไม้ และภาพสัตว์นานาชนิด เทคนิคการเขียนไม่ซ้ำซ้อน คล้ายกับงานจิตรกรรมตะวันตกในสมัยอิมเพรสชันนิสม์

1. จากข้อเท็จจริงมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง

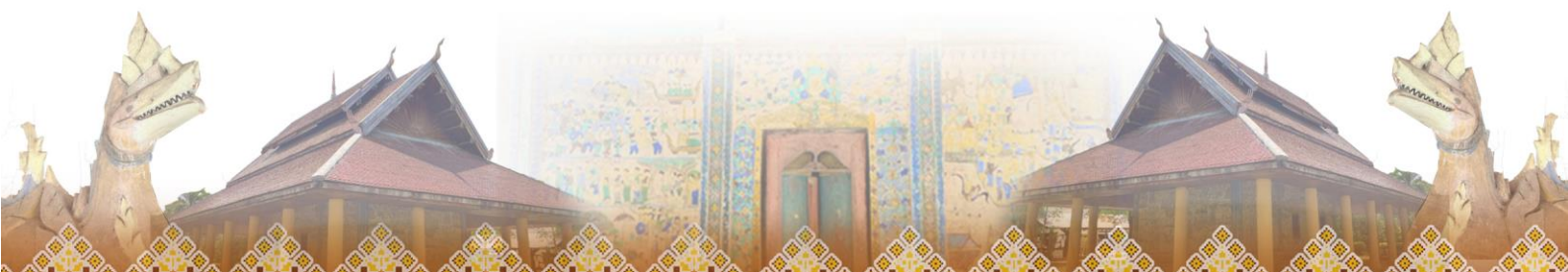
2. เกิดขึ้นได้อย่างไร

3. เกิดขึ้นเพราะอะไร

4. สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

ขั้นการนำเสนอข้อมูล

“

รู้หรือไม่ การนำเสนอข้อมูลทางประวัติศาสตร์ เป็นการตอบ
ปัญหาที่เราได้ตั้งไว้ ด้วยการนำเสนอข้อมูลผ่านการตีความ
มาเรียบเรียงและผสมผสานจนเป็นเรื่องราวที่น่าอ่าน น่าสนใจ
เข้าใจง่าย มีเหตุมีผล ถูกต้องตามข้อเท็จจริง และมีความ
ต่อเนื่องในเนื้อหา

”

คำถามชวนคิด

จากการสืบค้นประวัติศาสตร์ “ ลือเลื่องภาพเขียนวังคุณ ”
นักเรียนจะมีวิธีการนำเสนอข้อมูลให้คนอื่น ๆ รู้เข้าใจ
เหมือนที่เราเข้าใจได้อย่างไร

.....

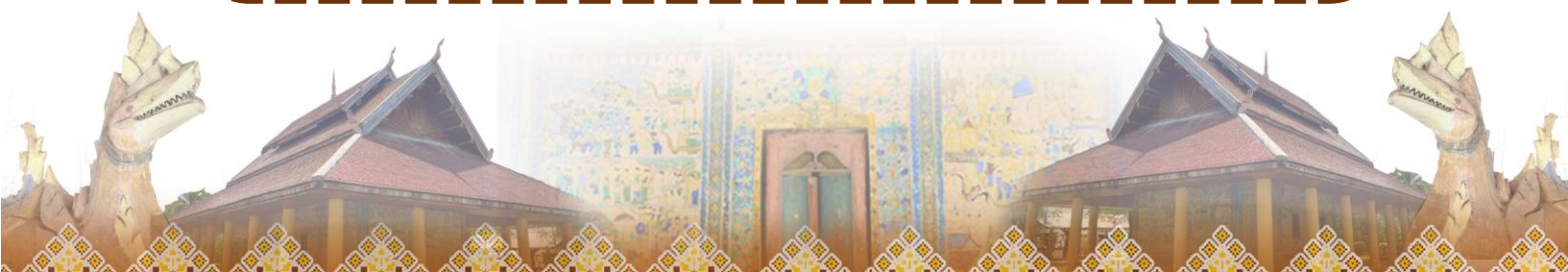
.....

.....

.....

.....

.....

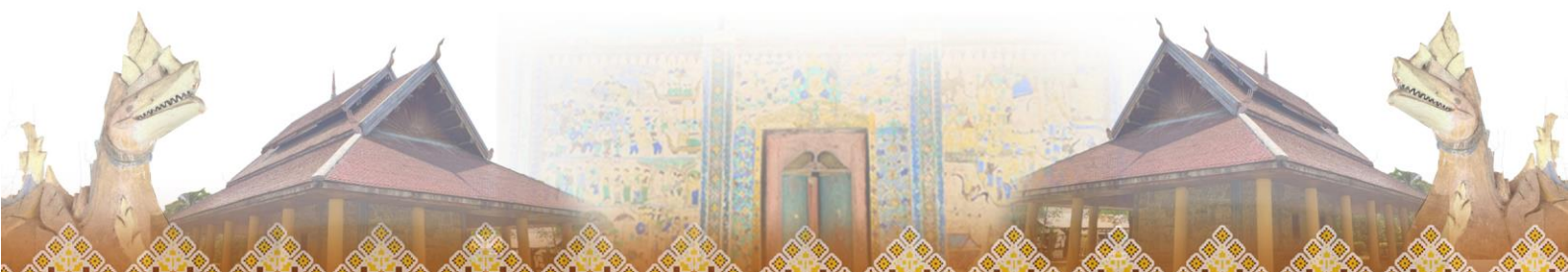

ใบกิจกรรมที่ 5 पोสเตอร์ เรื่อง สื่อเลื่องภาพเขียนวังคุณ

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปประวัติความเป็นมาประเด็น “สื่อเลื่องภาพเขียนวังคุณ”
เป็นแผนผังความคิด ตามประเด็น Who what Where When Why How และส่งตัวแทนนำเสนอ หน้าชั้น

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง ลือเลื่องภาพเขียนวังคุณ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย x ลงบนกระดาษคำตอบ

- วัดสระบัวแก้วมีตำแหน่งที่ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านใดในอำเภอหนองสองห้อง
 - บ้านหนองสองห้อง
 - บ้านวังคุณ
 - บ้านหนองเม็ก
 - บ้านสระบัวแก้ว
- วัดสระบัวแก้วได้รับพระราชทานวิสุงคามวาสีเมื่อใด
 - ปีพ.ศ. 2470
 - ปีพ.ศ. 2475
 - ปีพ.ศ. 2480
 - ปีพ.ศ. 2485
- คำว่า“ลิม”ในภาษาอีสาน มีความหมายตรงกับข้อใดต่อไปนี้
 - หอรบั้ง
 - ศาลา
 - กุฏิ
 - โบสถ์
- ลิมวัดสระบัวแก้วถูกสร้างขึ้นโดยใคร
 - หลวงปู่ตา
 - หลวงปู่ขาว
 - หลวงปู่ฝูย
 - หลวงปู่คำ
- พิจารณาข้อความเกี่ยวกับลิมวัดสระบัวแก้วต่อไปนี้
 - สร้างโดยนำรูปแบบมาจากลิมวัดบ้านยาง ต.บัวมาศ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม
 - เป็นรูปแบบอาคารก่ออิฐถือปูน
 - มีลักษณะเป็นแปลนรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า
 - ปัจจุบันยังคงรูปแบบเดิมทั้งหมดตั้งแต่ก่อสร้าง ไม่เคยปรับปรุงซ่อมแซม

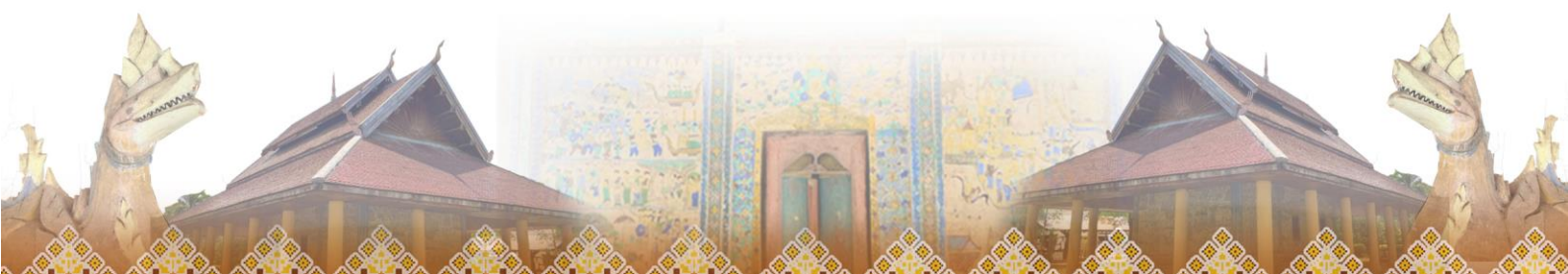
ข้อความด้านบน ข้อใดกล่าวถูกต้อง

 - ข้อ 1, 2
 - ข้อ 1, 2, 3
 - ข้อ 1, 2, 4
 - ข้อ 2, 3, 4
- ข้อใดกล่าวถึง“stup” หรือภาพจิตรกรรมฝาผนัง ที่ปรากฏบนลิมวัดสระบัวแก้วได้ถูกต้อง
 - ด้านนอกลิมเป็นเรื่องราวชาดก ด้านในลิมเป็นพุทธประวัติและเรื่องสินไซ
 - stup ด้านนอกลิมมีอายุน้อยกว่าstup ด้านในลิม
 - ไม่มีการเขียนบรรยายภาพปรากฏบนstup
 - ข้างตม คือเจ้าอาวาสผู้สร้างลิม และพระสงฆ์ของวัดสระบัวแก้วในขณะนั้น
- ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่stup ด้านในลิมวัดสระบัวแก้ว
 - ภาพเรื่องราวเกี่ยวกับพระลักพระลาม
 - ภาพพุทธประวัติ
 - วิถีชีวิตของชาวบ้านในชุมชนในขณะนั้น
 - ภาพราหูอมจันทร์

แบบบันทึกผลคะแนน

แบบทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
แบบทดสอบก่อนเรียน	10		
แบบทดสอบหลังเรียน	10		

กิจกรรม	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
ใบกิจกรรมที่ 1	12		
ใบกิจกรรมที่ 2	15		
ใบกิจกรรมที่ 3	14		
ใบกิจกรรมที่ 4	16		
ใบกิจกรรมที่ 5	6		
รวม	73		

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**

ปรับปรุง 2560. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
ณรงค์ พ่วงพิศ และคณะ. (2558). **คู่มือครู หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ ม.3.** กรุงเทพมหานคร :
บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด.

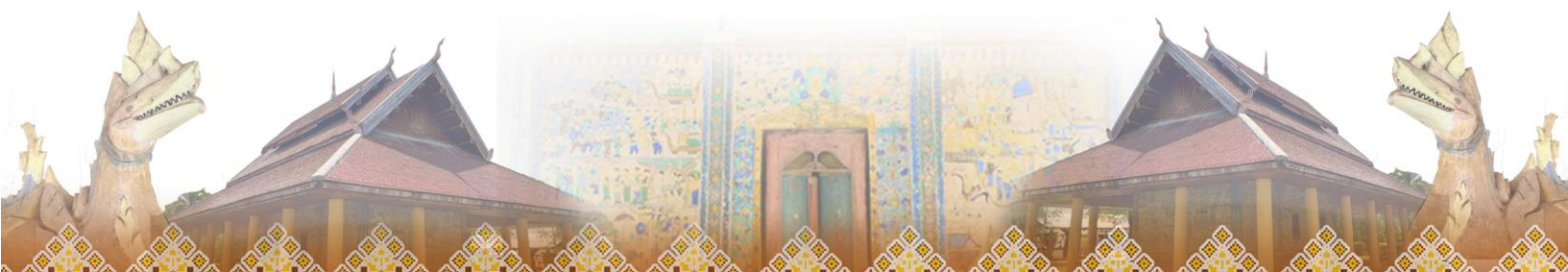
ไพฑูรย์ มีกุล และทวีศักดิ์ ล้อมลิ้ม. (2548). **หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน**

ประวัติศาสตร์ ม.3 ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช.

มุกดาวิทยานุกูล,โรงเรียน. (2553). **หลักสูตรโรงเรียนศรีหนองกาวิทยา ตามหลักสูตรแกนกลาง**
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 **ปรับปรุง 2560.** ขอนแก่น : โรงเรียนศรีหนองกา
วิทยา. (อัตลำนาน).

วงเดือน นาราสัจ และชมพูนุช นาศิริรักษ์. (2555). **หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์**
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง สื่อเลื่องภาพเขียนวังคุณ

ข้อที่	คำตอบ
1	ข
2	ข
3	ง
4	ค
5	ข
6	ก
7	ค
8	ข
9	ง
10	ก

เฉลยใบกิจกรรมที่ 1 Who what Where When Why How?

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาสถานที่จากภาพแล้วตั้งคำถามตามลักษณะที่กำหนดให้ (ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม อย่างไร) ในประเด็น “สื่อเลื่องภาพเขียนวังคุณ” การตั้งคำถาม

Who : ประติมากรรมสิงห์หมอบทั้งซ้ายขวา ด้านหน้าทั้งสอง และรูปปั้นคนนั่งเหยียดเท้า มีนาคีมีของใคร

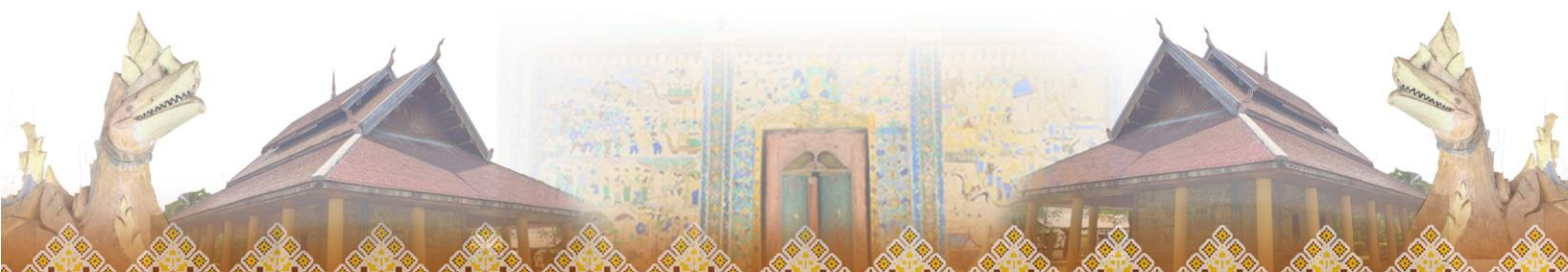
What : รูปปั้นที่ปรากฏบนผนังลิม วัดสระบัวแก้ว มีเรื่องราวเกี่ยวกับอะไรน่า

Where: วัดสระบัวแก้ว มีตำแหน่งอยู่ที่ไหน

When : วัดสระบัวแก้วได้รับพระราชทาน วิสุทธิคามวาสีเมื่อปี พ.ศ.ใด

Why : ทำไมรูปปั้นที่ลิมวัดสระบัวแก้ว จึงมีความแตกต่างจากรูปปั้นอื่นในยุคนั้น

How : รูปปั้นที่ลิมวัดสระบัวแก้ว มีลักษณะเด่นอย่างไร

เฉลยใบกิจกรรมที่ 2 นักสืบทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของจิตรกรรมฝาผนังวัดสระบัวแก้วที่บ้านวังคุณ จากใบความรู้ คลิปการสัมภาษณ์ และภาพถ่าย แล้ว รวบรวมหลักฐานและบันทึกหลักฐานที่ได้ศึกษา

บันทึกข้อมูลจากหลักฐาน...ภาพถ่าย

(แนวการตอบ) จากหลักฐานภาพถ่าย พบว่า สิมวัดสระบัวแก้วมีลักษณะเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า เชิงบันไดทางขึ้นด้านหน้ามีประติมากรรมสิงห์หมอบ 1 คู่ ซ้ายขวา ด้านหน้ามีสิงห์รูปปั้นคน ที่ผนังด้านนอกสิมทั้งสี่ด้านและผนังด้านในสิมทั้งสี่ด้าน มีรูปแต้มสีสว่างสดใส สีที่ปรากฏบนรูปแต้ม ได้แก่ สีเหลือง สีแดง สีคราม สีเขียว สีฟ้า สีดำ

บันทึกข้อมูลจากหลักฐาน...ใบความรู้

(แนวการตอบ) รูปแต้ม หรือจิตรกรรมฝาผนังวัดสระบัวแก้ว ที่ผนังภายในสิมจะปรากฏ รูปแต้มที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพระลักพระลามหรือรามชาดกและภาพนรกภูมิ ผนังด้านในสิม เขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติและสินไชหรือสังข์สินไชย องค์ประกอบภาพจะมีการแบ่งเรื่องราวออกเป็นตอนต่างๆ โดยใช้เส้นแถบหรือสินเทา เทคนิคการเขียนภาพคล้ายกับงาน

บันทึกข้อมูลจากหลักฐาน...สัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

(แนวการตอบ) นักเรียนสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามที่นักเรียนสืบค้น สอบถามจากชาวบ้าน โดยต้องระบุข้อมูลของบุคคลที่เลือกสัมภาษณ์และกำหนดประเด็นสัมภาษณ์ให้ชัดเจน ได้แก่ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ตัวอย่างการสัมภาษณ์ เช่น ข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือ นายสมจิตร พรหมสวัสดิ์ อายุ 81 ปี ที่อยู่ บ้านเลขที่ 121/1 บ้านวังคุณ ตำบลหนองเม็ก อำเภอนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

ประเด็นคำถาม Who = ใครเป็นผู้ก่อตั้งอุโบสถหรือสิมวัดสระบัวแก้ว

ประเด็นคำถาม What = ภาพกิจกรรมหรือรูปแต้มที่ปรากฏบนผนังสิมมีเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร

ประเด็นคำถาม Where = รูปแบบของสิมวัดสระบัวแก้ว ชาวบ้านคิดค้นเองหรือมีต้นแบบมาจากที่ไหน

ประเด็นคำถาม When = สิมวัดสระบัวแก้วสร้างขึ้นเมื่อใด

ประเด็นคำถาม Why = ทำไมผนังวังคุณต้องวาดเป็นเรื่องราวพุทธประวัติหรือเรื่องราวเกี่ยวกับนิทานชาดกพื้นบ้าน

ประเด็นคำถาม How = สิมวัดสระบัวแก้วมีความโดดเด่นอย่างไร

เฉลยใบกิจกรรมที่ 3 เรื่อง หลักฐานจริงหรือเท็จ

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ให้มีสมาชิก 4-5 คน เพื่อตรวจสอบวิเคราะห์หลักฐาน ประวัติความเป็นมาของจิตรกรรมฝาผนังวัดสระบัวแก้วที่บ้านวังคุณ จากใบความรู้ หนองสองห้องคูเมือง จากนั้นตอบคำถามให้สมบูรณ์

หลักฐาน ใบความรู้ สื่อสิ่งพิมพ์เขียนวังคุณ

1. การประเมินคุณค่าของหลักฐาน

1.1 ประเมินคุณค่าภายนอกหรือการวิพากษ์หลักฐาน (การวิเคราะห์และพิสูจน์หลักฐานที่เราได้มาว่าเป็นหลักฐานจริงหรือหลักฐานปลอม)

-ช่วงเวลาในการสร้างหลักฐาน ปี พ.ศ.2544..

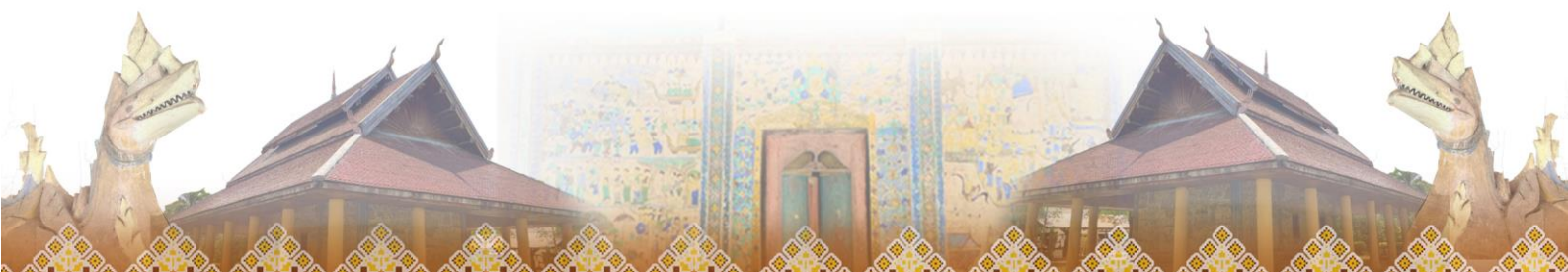
-ผู้เขียนหรือผู้สร้างหลักฐาน สำนักงานศึกษาธิการอำเภอหนองสองห้อง.....
สภาวัฒนธรรมอำเภอหนองสองห้อง....

-รูปเดิมของหลักฐาน ..เป็นบทความที่ปรากฏบนเว็บไซต์ ที่บอกเล่าที่มาของกรร
..สร้างสิมวัดสระบัวแก้ว ข้อมูลเกี่ยวกับสิม และภาพกิจกรรมฝาผนังหรือรูปปั้นที่
..ปรากฏบนผนังทั้งภายนอกและภายในสิม....

-จุดมุ่งหมายในการเขียนหรือสร้างหลักฐาน เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับรูปปั้นหรือ
จิตรกรรมฝาผนังที่สิมวัดสระบัวแก้ว บ้านวังคุณ ตำบลหนองเม็ก อำเภอหนองสองห้อง
จังหวัดขอนแก่น....

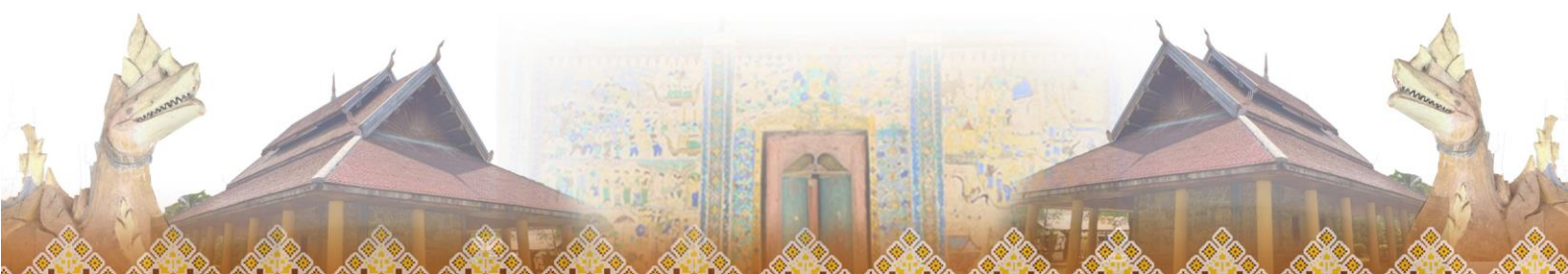

1.2 ประเมินคุณค่าภายในหรือการวิพากษ์ข้อมูล (เป็นการประเมินพิสูจน์ความน่าเชื่อถือของหลักฐาน โดยพิจารณาว่าหลักฐานชิ้นนั้นบอกเรื่องราวอะไรบ้าง เป็นข้อมูลจริงหรือเท็จ จากนั้นนำไปตรวจสอบกับเอกสารหรือหลักฐานชิ้นอื่นๆ ว่าเหมือนกันหรือแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร)

ให้นักเรียนช่วยกันวิพากษ์ว่าสาระที่ปรากฏในใบความรู้ ตรงกับสถานที่จริง หรือภาพถ่าย หรือการสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกัน

สาระที่ปรากฏในใบความรู้	สถานที่จริง	หลักฐาน ภาพถ่าย	การสัมภาษณ์
1. ในสมัยพระครูวิบูลย์พัฒนานุยุต (หลวงปู่ฝาย) เป็นเจ้าอาวาสได้สร้างสิมบกหลังนี้ขึ้น โดยนำรูปแบบมาจากสิมวัดบ้านยาง ต.บัวมาศ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม ในการนี้ทางวัดได้ขุดสระเอาดินไปสร้างสิม ปัจจุบันจึงกลายเป็นสระบัวขนาดใหญ่จึงได้เรียกชื่อวัดว่า วัดสระบัวแก้ว	✓	✓	✓
2.วัดสระบัวแก้ว ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. 2475	✓	✓	✓
3.ภาพจิตรกรรมผนัง หรือสอปแต้ม ซึ่งปรากฏอยู่ทั้งภายในและภายนอกสิม มีอักษรตัวธรรม เขียนบรรยายภาพกำกับอยู่ สอปแต้มภายนอก เป็นเรื่องพระรามชาดกทั้ง 4 ผนัง	✓	✓	✓
4.ตรงเชิงบันไดทางขึ้นสู่พระอุโบสถ ประดับด้วยประติมากรรมสิงห์หมอบทั้งซ้ายขวาด้านหน้าทั้งสองมีรูปปั้นคนนั่งเหยียดเท้า	✓	✓	✓
5.สอปแต้มอีสานไม่ปรากฏว่ามีสินเทา สินเทานี้มีรูปร่างเหมือนกับสายฟ้าแลบ สามารถเห็นได้ในงานจิตรกรรมฝาผนังสมัยกรุงศรีอยุธยาและต้นกรุงรัตนโกสินทร์ นี่คือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า การสร้างงานศิลปะของช่างแต้มอีสานได้รับแรงบันดาลใจจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว	✓	✓	✓

สาระที่ปรากฏในใบความรู้	สถานที่จริง	หลักฐาน ภาพถ่าย	การสัมภาษณ์
6. ลักษณะเด่นของอุโบสถหรือสิมวัดสระบัวแก้วคืองานจิตรกรรม ผนังก่ออิฐถือปูนทั้งสี่ด้าน ปรากฏจิตรกรรมฝาผนังหรือสอปแต้มทั้งภายนอกและภายใน	✓	✓	✓
7. ลักษณะภาพแสดงถึงอิสรเสรีของช่าง คล้ายงานจิตรกรรมตะวันตกสมัยอิมเพรสชันนิสม์	✓	✓	✓
8. สีที่ปรากฏในผนังทั้งภายนอกและภายในของอุโบสถหรือสิมใช้สีเหลือง คราม ดินแดง เขียว ฟ้ำดำ	✓	✓	✓
9. ผนังภายนอกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพระลักพระลามหรือรามชาดกฉบับลาว และภาพนรกภูมิ ผนังภายในเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับ - พุทธประวัติและลินไชหรือสังข์สินไชย	✓	✓	✓
10. เนื่องจากหลังคาเกิดชำรุด เสียหาย จากพายุ และฟ้าผ่าหลายครั้งชาวบ้านจึงมีมติ ให้แปรรูปทรงของหลังคา ทำให้ไม่เห็นเค้าเดิมของหลังคาฝา หีบที่สร้างขึ้นมาตั้งแต่แรก	✓	✓	✓

เฉลยใบกิจกรรมที่ 4 เรื่อง การวิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริง

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4-5 คน วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริง จากประเด็นที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 ข้อเท็จจริง พบว่า วัดสระบัวแก้วตั้งอยู่บ้านวังคุณ อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น จิตรกรรมฝาผนังวัดสระบัวแก้ว ได้รับการยกย่องให้เป็นมรดกของชาติไทย อุโบสถวัดสระบัวแก้ว สร้าง โดยหลวงปู่ฝูย เจ้าอาวาสขณะนั้น โดยนำรูปแบบมาจากสิมวัดบ้านยาง ต.บัวมาศ อ.บรบือ จ. มหาสารคาม มีลักษณะเป็นสิมที่แบบพื้นบ้านของอีสาน ตั้งบนฐานประทักษิณสูงจากพื้นประมาณ 50 เซนติเมตร มีประตูด้านหน้าด้านเดียว ผนังด้านข้างเจาะช่องหน้าต่างสี่เหลี่ยมขนาดเล็ก ที่เชิงบันไดทางขึ้นทั้งซ้ายและขวา ประดับด้วยประติมากรรมสิงห์หมอบ 1 คู่ ด้านหน้าสิงห์ทั้งสองมีรูปปั้นคนนั่งห้อยขา 1 คู่ บานประตูทำเป็นกระจังไม้ประดับเหนือกรอบประตู ลักษณะเด่นของอุโบสถหรือสิมวัดสระบัวแก้วคืองานจิตรกรรม ผนังก่ออิฐถือปูนทั้งสี่ด้านปรากฏจิตรกรรมฝาผนังหรือสอปแต้มทั้งภายนอกและภายใน ผนังภายนอกเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพระลักพระสามหรือรามชาดกฉบับลาว และภาพนรกภูมิ ผนังภายในเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติและสินไซหรือสังข์สินไชย

1. จากข้อเท็จจริงมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง ...หลวงปู่ฝูย.เจ้าอาวาสวัดสระบัวแก้วได้สร้างสิม

ขึ้นโดยนำ.รูปแบบมาจากสิมวัดบ้านยาง.ต.บัวมาศ.อ.บรบือ.จ.มหาสารคาม.....

2. เกิดขึ้นได้อย่างไรวัดและชุมชนมีความต้องการอยากให้มีการสร้างสิมขึ้น.และ

เจ้าอาวาสเป็นผู้มีฝีมือและความชื่นชอบทางศิลปะ....

3. สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ...หลวงปู่ฝูยสร้างสิมวัดสระบัวแก้ว

จากนั้นสร้างประติมากรรมสิงห์หมอบ.1.คู่.และคน.1.คู่.ประดับด้านหน้าประตู.ด้วยตัวเอง

และเริ่มเขียนภาพสอปแต้มบนผนังสิม.ร่วมกับช่างแต้มคนอื่น....

ประเด็นที่ 2 ข้อเท็จจริง พบว่า “สุปแต้ม” หรือจิตรกรรมฝาผนังวัดสระบัวแก้ว ส่วนใหญ่จะมี สีสนสว่างสดใสอาจเป็นผลมาจากช่างแต้มอีสานส่วนใหญ่มักจะปล่อยให้พื้นผนังตัวอาคารเป็นสีขาว และใช้สีธรรมชาติในการเขียนรูป สีที่ปรากฏได้แก่ เหลือง คราม ดินแดง เขียว ฟ้ำ ดำ สีที่เด่นคือ สี คราม เหลือง เขียว ในส่วนที่เป็นสีทองช่างแต้มจะใช้สีเหลืองแทนการปิดทองคำเปลว สัญลักษณ์ของ เมฆจะเป็นสีคราม เขียว และดินแดง สีผิวของตัวละครจะใช้สีเหลืองจำปาทั้งอ่อนและแก่ บางตัวผิวกาย เป็นสีขาว องค์ประกอบภาพมีการแบ่งเรื่องราวออกเป็นตอนๆ โดยช่างแต้มจะใช้เส้นแถบหรือลันทา เป็นตัวแบ่งเรื่อง สุปแต้มที่ปรากฏบ่งบอกถึงควมมีอิสระเสรีของช่างแต้มที่สามารถแสดงฝีมือของตัวเองอย่างเต็มที่ต่อการเขียนภาพต้นไม้ ใบไม้ และภาพสัตว์นานาชนิด เทคนิคการเขียนไม่ซ้ำซ้อนเลยคล้ายกับงานจิตรกรรมตะวันตกในสมัยอิมเพรสชันนิสม์

เลย คล้ายกับงานจิตรกรรมตะวันตกในสมัยอิมเพรสชันนิสม์

1. จากข้อเท็จจริงมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง “สุปแต้ม” ส่วนใหญ่จะมีสีสนสว่างสดใสที่ปรากฏได้แก่ เหลือง คราม ดินแดง เขียว ฟ้ำ ดำ สีที่เด่นคือ สีคราม เหลือง เขียว ส่วนที่เป็นสีทองช่างแต้มจะใช้สีเหลืองแทนการปิดทองคำเปลว สัญลักษณ์ของเมฆจะเป็นสีคราม เขียว และดินแดง สีผิวของตัว ละครจะใช้สีเหลืองจำปาทั้งอ่อนและแก่ บางตัวผิวกายเป็นสีขาว องค์ประกอบภาพมีการแบ่งเรื่องราวออกเป็นตอนๆ โดยช่างแต้มจะใช้เส้นแถบหรือลันทา

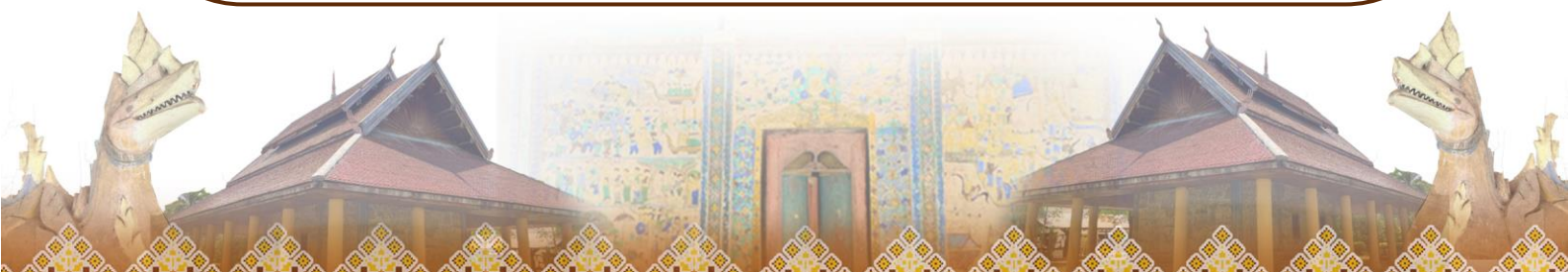
2. เกิดขึ้นได้อย่างไร สุปแต้มที่ลิมวัดสระบัวแก้วช่างแต้มใช้สีธรรมชาติในการเขียนภาพ

3. เกิดขึ้นเพราะอะไร สุปแต้มที่ผนังลิมวัดสระบัวแก้ว เพื่อประดับลิมให้สวยงามและเป็น การถ่ายทอดและอนุรักษ์เรื่องราวและความเชื่อต่างๆ สีที่ใช้เขียนคือสีธรรมชาติซึ่งมีสีสนสดใสและสามารถหาได้ง่ายในยุคนั้น

4. สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร “สุปแต้ม” ที่ลิมวัดสระบัวแก้วเขียน โดย หลวงปู่ผุยเจ้าอาวาสในขณะนั้น ร่วมกับช่างแต้มคนอื่นๆ ได้แก่ จารย์ทองมา จารย์น้อย จารย์ดี ภาพเขียนส่วนใหญ่มีสีสนสดใส ผนังด้านนอกลิมเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับพระลักพระลามและนรกภูมิ ผนังด้านในลิมเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับ พุทธประวัติและลิมไซ

เฉลยใบกิจกรรมที่ 5 पोสเตอร์ เรื่อง ลือเลื่องภาพเขียนวังคุณ

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปประวัติความเป็นมาของ ลือเลื่องภาพเขียนวังคุณ เป็นแผนผังความคิด ตามประเด็น Who What Where When Why How และส่งตัวแทนนำเสนอ หน้าชั้น

แนวคำตอบ

สุปแต้มที่ลิมวัดสระบัวแก้ว ที่ผนังด้านนอกลิมเป็นเรื่องพระลักพระลามและนรกภูมิ ผนังด้านในลิมเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับ พุทธประวัติและสินไซ

ลิม(อุโบสถ) วัดสระบัวแก้ว สร้างโดยหลวงปู่ฝาย เจ้าอาวาส ในขณะนั้น โดยเอาแบบมาจากลิมบ้านยาง ต.บัวมาศ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม

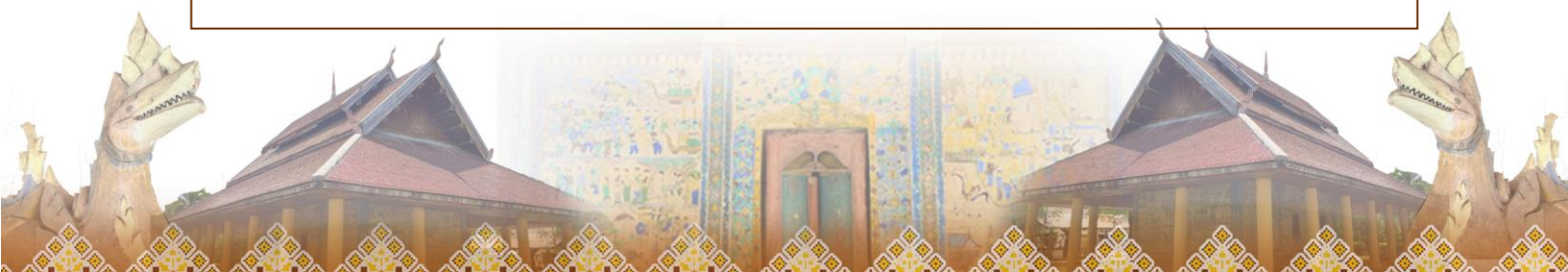
สุปแต้มหรือจิตรกรรมฝาผนัง วัดสระบัวแก้ว มีตำแหน่งที่ตั้งอยู่ บ้านวังคุณ ต.หนองเม็ก อ.หนองสองห้อง จ.ขอนแก่น

ลือเลื่องภาพเขียนวัง

สุปแต้มที่ลิมวัดสระบัวแก้ว มีลีสว่างสดใส ใช้สีธรรมชาติในการเขียน ได้แก่ คราม ดินแดง เขียว ฟ้ำ ดำ เทคนิคการเขียนคล้ายกับงานจิตรกรรมตะวันตก

สุปแต้มที่ลิมวัดสระบัวแก้ว แบ่งเรื่องราวต่างๆ ออกเป็นตอน โดยใช้ลินทาเป็นตัวแบ่งเรื่อง ซึ่งไม่ปรากฏในสุปแต้มของอีสานในตอนนั้น

วัดสระบัวแก้วได้รับพระราชทานวิสุงคามวาสี เมื่อปี พ.ศ.2475

เกณฑ์การให้คะแนนใบกิจกรรมที่ 1 Who What Where When Why How?

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
		2	1	0
1	ตั้งคำถามในประเด็นสื่อเสียงภาพเขียนวังคุณ โดยมีคำสำคัญคือ คำว่า “ใคร”	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 2 ประเด็นขึ้นไป	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 1 ประเด็น	ตั้งคำถามได้ไม่เหมาะสม หรือ ไม่มีการตั้งคำถาม
2	ตั้งคำถามในประเด็นสื่อเสียงภาพเขียนวังคุณ โดยมีคำสำคัญคือ คำว่า “อะไร”	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 2 ประเด็นขึ้นไป	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 1 ประเด็น	ตั้งคำถามได้ไม่เหมาะสม หรือ ไม่มีการตั้งคำถาม
3	ตั้งคำถามในประเด็นสื่อเสียงภาพเขียนวังคุณ โดยมีคำสำคัญคือ คำว่า “ที่ไหน”	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 2 ประเด็นขึ้นไป	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 1 ประเด็น	ตั้งคำถามได้ไม่เหมาะสม หรือ ไม่มีการตั้งคำถาม
4	ตั้งคำถามในประเด็นสื่อเสียงภาพเขียนวังคุณ โดยมีคำสำคัญคือ คำว่า “เมื่อไหร่”	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 2 ประเด็นขึ้นไป	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 1 ประเด็น	ตั้งคำถามได้ไม่เหมาะสม หรือ ไม่มีการตั้งคำถาม
5	ตั้งคำถามในประเด็นสื่อเสียงภาพเขียนวังคุณ โดยมีคำสำคัญคือ คำว่า “ทำไม”	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 2 ประเด็นขึ้นไป	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 1 ประเด็น	ตั้งคำถามได้ไม่เหมาะสม หรือ ไม่มีการตั้งคำถาม
6	ตั้งคำถามในประเด็นสื่อเสียงภาพเขียนวังคุณ โดยมีคำสำคัญคือ คำว่า “อย่างไร”	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 2 ประเด็นขึ้นไป	ตั้งคำถามได้เหมาะสมในคำถามมีสาระสำคัญ 1 ประเด็น	ตั้งคำถามได้ไม่เหมาะสม หรือ ไม่มีการตั้งคำถาม

เกณฑ์การให้คะแนนใบกิจกรรมที่ 2 นักสืบทางประวัติศาสตร์

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน					
		5	4	3	2	1	0
1	การบันทึกข้อมูลจากใบความรู้	บันทึกสาระสำคัญได้ครบถ้วนในประเด็นใคร,ทำอะไร,ที่ไหน,เมื่อไหร่,ทำไม,และอย่างไร	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 1 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 2 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 3 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 4 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาด 5 ประเด็นขึ้นไป
2	การบันทึกข้อมูลจากภาพถ่าย	บันทึกสาระสำคัญได้ครบถ้วนในประเด็นใครทำอะไร,ที่ไหนเมื่อไหร่,ทำไมและอย่างไร	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 1 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 2 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 3 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 4 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาด 5 ประเด็นขึ้นไป
3	การบันทึกข้อมูลจากภาพสัมภาษณ์ประชาชนชาวบ้าน	บันทึกสาระสำคัญได้ครบถ้วนในประเด็นใครทำอะไร,ที่ไหนเมื่อไหร่,ทำไมและอย่างไร	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 1 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 2 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 3 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาดไป 4 ประเด็น	บันทึกสาระสำคัญได้ไม่ครบถ้วนโดยขาด 5 ประเด็นขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนใบกิจกรรมที่ 3 หลักฐานจริงหรือเท็จ

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน	
		1	0
1.1 ประเมินคุณค่าภายนอกหรือการวิพากษ์หลักฐาน			
1	ช่วงเวลาในการสร้างหลักฐาน	ระบุช่วงเวลาในการสร้างหลักฐานได้ถูกต้อง	ระบุช่วงเวลาในการสร้างหลักฐานได้ไม่ถูกต้อง หรือไม่ตอบคำถาม
2	ผู้เขียนหรือผู้สร้างหลักฐาน	ระบุชื่อผู้เขียนหรือสร้างหลักฐานได้ถูกต้อง	ระบุชื่อผู้เขียนหรือสร้างหลักฐานได้ไม่ถูกต้อง หรือไม่ตอบคำถาม
3	ลักษณะเดิมของหลักฐาน	ระบุลักษณะเดิมของหลักฐานและอธิบายข้อมูลที่ได้จากหลักฐานได้ถูกต้อง	ระบุลักษณะเดิมของหลักฐานและอธิบายข้อมูลที่ได้จากหลักฐานได้ไม่ถูกต้อง หรือไม่ตอบคำถาม
4	จุดมุ่งหมายในการเขียนหรือการสร้างหลักฐาน	ระบุจุดมุ่งหมายในการเขียนหรือการสร้างหลักฐานได้ถูกต้อง	ระบุจุดมุ่งหมายในการเขียนหรือการสร้างหลักฐานได้ไม่ถูกต้อง หรือไม่ตอบคำถาม
1.2 ประเมินคุณค่าภายในหรือการวิพากษ์ข้อมูล			
1	สมัยพระครูวิบูลย์พัฒนานุยุต (หลวงปู่ฝาย)เป็นเจ้าอาวาสได้สร้างสิมบกหลังนี้ขึ้น โดยนำรูปแบบมาจากสิมวัดบ้านยาง ต.บัวมาศ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม ในการนี้ทางวัดได้ขุดสระเอาดินไปสร้างสิมปัจจุบันจึงกลายเป็นสระบัวขนาดใหญ่ จึงได้ชื่อเรียกวัดว่าสระบัวแก้ว	ระบุได้ว่าสาระในข้อความนี้ปรากฏในเอกสารหลักฐานทั้ง 3 แหล่ง คือ สถานที่จริง หลักฐานจากภาพถ่าย และการสัมภาษณ์	ระบุไม่ครบทั้ง 3 แหล่ง หรือไม่ตอบคำถาม

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน	
		1	0
2	วัดสระบัวแก้วได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อ พ.ศ. 2475	ระบุได้ว่าสาระในข้อความนี้ปรากฏในเอกสารหลักฐาน ทั้ง 3 แหล่ง คือ สถานที่จริง หลักฐานจากภาพถ่าย และการสัมภาษณ์	ระบุไม่ครบทั้ง 3 แหล่ง หรือไม่ตอบคำถาม
3	ภาพจิตรกรรมฝาผนัง หรือ stupam ปรากฏอยู่ทั้งภายในภายนอก มีตัวอักษรธรรมเขียนบรรยายภาพกำกับอยู่ stupam ภายนอกเป็นเรื่องราวพระรามชาดก และนรกภูมิ	ระบุได้ว่าสาระในข้อความนี้ปรากฏในเอกสารหลักฐาน ทั้ง 3 แหล่ง คือ สถานที่จริง หลักฐานจากภาพถ่าย และการสัมภาษณ์	ระบุไม่ครบทั้ง 3 แหล่ง หรือไม่ตอบคำถาม
4	ตรงเชิงบันไดทางขึ้นสู่พระอุโบสถ ประดับด้วยประติมากรรมสิงห์หมอบทั้งซ้ายขวา ด้านหน้าทั้งสองมีรูปปั้นคนนั่งเหยียดเท้า	ระบุได้ว่าสาระในข้อความนี้ปรากฏในเอกสารหลักฐาน ทั้ง 3 แหล่ง คือ สถานที่จริง หลักฐานจากภาพถ่าย และการสัมภาษณ์	ระบุไม่ครบทั้ง 3 แหล่ง หรือไม่ตอบคำถาม
5	stupam ที่ลิมวัดสระบัวแก้วใช้เส้นแถบหรือลิ่มเทาเป็นตัวแบ่งเรื่องราว ซึ่ง stupam อีสานในยุคนั้นไม่ปรากฏว่ามีลิ่มเทา ลิ่มเทามีรูปร่างเหมือนสายฟ้าแลบ สามารถเห็นได้ในงานจิตรกรรมฝาผนังสมัยกรุงศรีอยุธยา	ระบุได้ว่าสาระในข้อความนี้ปรากฏในเอกสารหลักฐาน ทั้ง 3 แหล่ง คือ สถานที่จริง หลักฐานจากภาพถ่าย และการสัมภาษณ์	ระบุไม่ครบทั้ง 3 แหล่ง หรือไม่ตอบคำถาม
6	ลักษณะเด่นของอุโบสถหรือลิมวัดสระบัวแก้วคืองานจิตรกรรมหรือ stupam ที่ปรากฏบนผนังลิมทั้งสี่ด้านทั้งภายนอกและภายใน	ระบุได้ว่าสาระในข้อความนี้ปรากฏในเอกสารหลักฐาน ทั้ง 3 แหล่ง คือ สถานที่จริง หลักฐานจากภาพถ่าย และการสัมภาษณ์	ระบุไม่ครบทั้ง 3 แหล่ง หรือไม่ตอบคำถาม

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน	
		1	0
7	ลักษณะภาพแสดงออกถึง อิสระเสรีของช่างคล้ายงาน จิตรกรรมตะวันตกสมัยอิม เพรสชั่นนิสต์	ระบุได้ว่าสาระในข้อความนี้ ปรากฏในเอกสารหลักฐาน ทั้ง 3 แหล่ง คือ สถานที่จริง หลักฐานจากภาพถ่าย และการ สัมภาษณ์	ระบุไม่ครบทั้ง 3 แหล่ง หรือไม่ตอบคำถาม
8	สีที่ปรากฏในผนังทั้งภายนอก และภายในของอุโบสถหรือสิม ใช้สีเหลือง คราม ดินแดง เขียว ฟ้ำ ดำ	ระบุได้ว่าสาระในข้อความนี้ ปรากฏในเอกสารหลักฐาน ทั้ง 3 แหล่ง คือ สถานที่จริง หลักฐานจากภาพถ่าย และการ สัมภาษณ์	ระบุไม่ครบทั้ง 3 แหล่ง หรือไม่ตอบคำถาม
9	ผนังภายนอกเขียนเรื่องราว เกี่ยวกับพระลักพระลามหรือ รามชาดกฉบับลาว และภาพ นรกภูมิ ผนังภายในเขียน เรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติ และสินไซ หรือสังข์สินไซ	ระบุได้ว่าสาระในข้อความนี้ ปรากฏในเอกสารหลักฐาน ทั้ง 3 แหล่ง คือ สถานที่จริง หลักฐานจากภาพถ่าย และการ สัมภาษณ์	ระบุไม่ครบทั้ง 3 แหล่ง หรือไม่ตอบคำถาม
10	เนื่องจากหลังคาเกิดชำรุด เสียหายจากพายุและฟ้าผ่า หลายครั้ง ชาวบ้านจึงมีมติ ให้แปรรูปทรงของทรงหลังคา ทำให้ไม่เห็นเค้าเดิมของ หลังคาฟ้าหีบที่สร้างขึ้นมา ตั้งแต่แรก	ระบุได้ว่าสาระในข้อความนี้ ปรากฏในเอกสารหลักฐาน ทั้ง 3 แหล่ง คือ สถานที่จริง หลักฐานจากภาพถ่าย และการ สัมภาษณ์	ระบุไม่ครบทั้ง 3 แหล่ง หรือไม่ตอบคำถาม

เกณฑ์การให้คะแนนใบกิจกรรมที่ 4 การวิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริง

ข้อที่	ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
		2	1	0
การวิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริง ประเด็นที่ 1				
1	มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง	ระบุลักษณะของสิมวัดสระบัวแก้ว ได้ถูกต้องครบถ้วน	ระบุข้อมูลได้ถูกต้องบางส่วน	ระบุข้อมูลได้ไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม
2	เกิดขึ้นได้อย่างไร	ระบุได้ว่าหลวงปู่ผุย เจ้าอาวาสวัดสระบัวแก้วได้สร้างสิมบกขึ้นโดยนรูปแบบมาจากสิมวัดบ้านยาง ต.บัวมาศ อ.บรบือ จ.มหาสารคาม	ระบุข้อมูลได้ถูกต้องบางส่วน	ระบุข้อมูลได้ไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม
3	เกิดขึ้นเพราะอะไร	ระบุได้ว่าวัดและชุมชนต้องการให้สร้างสิม เจ้าอาวาสเป็นผู้มีฝีมือและชื่นชอบทางศิลปะ	ระบุข้อมูลได้ถูกต้องบางส่วน	ระบุข้อมูลได้ไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม
4	สิ่งที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร	ระบุความสัมพันธ์ ความเชื่อมโยง ตั้งแต่เริ่มสร้างสิม จนกระทั่งมีการเขียนภาพ stupam	ระบุข้อมูลได้ถูกต้องบางส่วน	ระบุข้อมูลได้ไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม
การวิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริง ประเด็นที่ 2				
1	มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง	ระบุลักษณะต่างๆของstupam แตมได้ คือ สีที่ใช้ ลักษณะตัวละคร องค์ประกอบ	ระบุข้อมูลได้ถูกต้องบางส่วน	ระบุข้อมูลไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม
2	เกิดขึ้นได้อย่างไร	ระบุได้ช่างแต้มใช้ธรรมชาติในการเขียนภาพ และยกตัวอย่างได้	ระบุข้อมูลได้ถูกต้องบางส่วน	ระบุข้อมูลไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม
3	เกิดขึ้นเพราะอะไร	ระบุเหตุผลและวัตถุประสงค์ของการเขียนstupam ได้	ระบุข้อมูลได้ถูกต้องบางส่วน	ระบุข้อมูลได้ไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม
4	สิ่งที่เกิดขึ้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร	ระบุความเชื่อมโยงในการเขียนภาพstupam ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งแล้วเสร็จ	ระบุข้อมูลได้ถูกต้องบางส่วน	ระบุข้อมูลได้ไม่ถูกต้องหรือไม่ตอบคำถาม

เกณฑ์การให้คะแนนใบกิจกรรมที่ 5 โพสต์เตอร์ เรื่อง ลือเลื่องภาพเขียนวังคุณ

ประเด็น การ ประเมิน	ระดับคะแนน						
	6	5	4	3	2	1	0
สรุป ประวัติ ความ เป็นมา ของลือ เลื่อง ภาพเขียน วังคุณ เป็น แผนผัง ความคิด	สรุปความ เป็นมาของ ลือเลื่อง ภาพเขียน วังคุณ เป็นแผนผัง ความคิดตาม ประเด็น Who What Where When why How ได้ครบ ทุกประเด็น ทั้งหมด 6 ประเด็น	สรุปความ เป็นมาของ ลือเลื่อง ภาพเขียน วังคุณ เป็นแผนผัง ความคิด ได้ไม่ครบ ทุกประเด็น โดยมี 1 ประเด็นที่ ไม่ถูกต้อง หรือไม่ตอบ 1 ประเด็น	สรุปความ เป็นมาของ ลือเลื่อง ภาพเขียน วังคุณ เป็นแผนผัง ความคิด ได้ไม่ครบ ทุกประเด็น โดยมี 2 ประเด็นที่ ไม่ถูกต้อง หรือไม่ตอบ 2 ประเด็น	สรุปความ เป็นมาของ ลือเลื่อง ภาพเขียน วังคุณ เป็นแผนผัง ความคิด ได้ไม่ครบ ทุกประเด็น โดยมี 3 ประเด็นที่ ไม่ถูกต้อง หรือไม่ ตอบ 3 ประเด็น	สรุปความ เป็นมาของ ลือเลื่อง ภาพเขียน วังคุณ เป็นแผนผัง ความคิด ได้ไม่ครบ ทุกประเด็น โดยมี 4 ประเด็นที่ ไม่ถูกต้อง หรือไม่ตอบ 4 ประเด็น	สรุปความ เป็นมาของ ลือเลื่อง ภาพเขียน วังคุณ เป็นแผนผัง ความคิด ได้ไม่ครบ ทุกประเด็น โดยมี 5 ประเด็นที่ ไม่ถูกต้อง หรือไม่ตอบ 5 ประเด็น	สรุปความ เป็นมาของ ลือเลื่อง ภาพเขียน วังคุณ เป็นแผนผัง ความคิด ได้ไม่ ถูกต้อง หรือไม่ตอบ คำถาม

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง ลือเลื่องภาพเขียนวังคุณ

ข้อที่	คำตอบ
1	ข
2	ข
3	ง
4	ค
5	ข
6	ก
7	ค
8	ข
9	ง
10	ก

